

Kolovraty – Uhříněves na začátku března

Mohlo by se zdát že jsme se za prvními posly jara a jarním sluníčkem vydali příliš brzy ale nic není jak bývalo. Pranostiky dávno přestaly platit, v březnu za kamna lézt, se nechce nikomu, tím méně turistické partě z jedničky. Tak se společně podívejme v pár obrázcích jak se nám ten prosluněný březnový výlet vydařil.

Začal sice trochu dramaticky když se na Hlavním nádraží ještě 3 minuty před odjezdem našeho vlaku nemohli dohodnout na které ze sedmi nástupišť náš vlak přijede. Když se železničáři konečně rozhoupali, následoval běh všech cestujících na páté nástupiště. Ukázalo se že úplně zbytečně, vlak byl ještě někde ve Vysočanech, 5 minut zpoždění nikoho příliš nevzrušilo, nejsme přece v Japonsku. Tak jsme nasedli do prázdného patrového Elefantu, pohodlíčko, za 23 minut jsme vystoupili na zastávce v Kolovratech. **Sláva! Slunce svítí a je bezvětří co víc si přát.**

Kolovraty v důsledku expanze Prahy všemi směry se staly východní výspou hlavního města. Jejich výjimečné jméno souvisí s historií. Zdejší panství a starobylou tvrz vlastnil v daleké minulosti šlechtický rod Kolowratů. Jejich jméno tak Kolovratům zůstalo. Památek tu není mnoho, o tu nejcennější, zvoničku z poloviny 17.století se starají tím víc.

Zvonička, vytesaná z pískovce v podobě toskánského sloupu s lucernou tu nestojí jen tak pro ozdobu, zvonek umístěný v lucerně byl tehdy zvukovým poslem času. Kronikáři vzpomínají jak to v těch starých časech chodilo. Zvonění měl na starost místní učitel. Za roční plat jeden a půl zlatky, zvonil dvakrát denně, první v poledne a potom večer, klekání.

Dětská hřiště, pořádek, dlážděné chodníky, opravené nebo nové nemovitosti. Pěkné jsou dnes Kolovraty.

Kdo se dobře díval, nemohlo mu uniknout že jaro je tu, koho by to netěšilo?

Kolovratské vilky a zahrádky necháváme za sebou, míříme na jih, před námi se vrbičkami a olšemi vine **Říčanský potok**. Místní mu říkají „říčanka“. A tahle říčanka nás má dovést až do cíle našeho malého výletu. Cesta to ale nebude ledajaká. Říčanský potok na okraji Kolovrat znenadání mizí v lese.

Na obyčejný les to ale nevypadá. Kdysi, v roce 1900 tedy více jak před 100 lety, zakoupil rozsáhlé pozemky při potoce úspěšný podnikatel František Prkno a začal zde budovat park který měl později sloužit jako skautský tábor. Nejen měl ale i sloužit dokonce skautům z celého světa. Celou jeho anabázi jsem již popsal v jedné z předchozích kronik. Zůstaňme u toho jak to tady vypadá po těch téměř 120 letech dnes . Devastace po znárodnění tábora dosáhla vrcholu, infrastruktura je zcela zničená, příroda se ale nedala.

Říčanský potok vytvořil z **Prknovky**, tak bylo celé území pojmenováno po svém zakladateli, z větší části unikátní lužní les se staletými velikány i náhodnými nálety. Z pěšiny při potoce je možné pořádně se rozhlédnout.

Houby, ty se tu najdou i ve výšce 3 metrů

Držíme se stále potoka a ten nás bezpečně vede k rekonstruované železniční trati **Praha – České Budějovice**. Když se jako jednokolejná na konci 19. století stavěla byla to trať : Praha, České Budějovice, Vídeň.

Rozloučili jsme se s Prknovkou, prošli opraveným viaduktem a jsme na území **Uhříněvsi**. A hned v parku s názvem „**Velká Vodice**“. Čtyř hektarový park byl nedávno vysokými náklady rekonstruován. Ty barevné tečky mezi stromy to nejsou ještě ty jarní kytičky ale honící se uhříněveské dětičky z mateřinky.

A další mateřská školka, necháme je projít špalírem, třeba od nich načerpáme přebytečnou energii

Nový můstek s přepadem na kterém stojíme je součástí protipovodňových opatření, za námi prima hospůdka „U jezu“, příjemné posezení v přírodě. V těchto měsících je ale ještě ve všední dny zavřená.

Benátky.....jen blázen by se trmácel do Itálie když jsou i v Uhříněvsi. Ano úzký, za to stovky metrů dlouhý rybník „Nadýmač“ a domy původní i nové, jejich zahrady končí téměř ve vodě, to jsou ty „**uhříněveské Benátky**“.

Za dřevěným mostem ve stylu můstku přes benátské kanály je před zraky všech ukrytá vzácná památka.

Starý uhříněveský mlýn s unikátní věží ze 16.století. Chcete li se alespoň přes stromy podívat, musíte opustit můstek a rozhlédnout se ze křoví na palouku u potoka. Spekuluje se že věž byla původně součástí tvrze, následně přestavěna na templářskou vodárnu, jednoho z nejmocnějších křesťanských rytířských řádů, později přestavěna na vodní mlýn. Ten fungoval až do první světové války. Krátký čas se potom ještě příležitostně využíval a potom byl ponechán osudu.

Dnes je celý mlýnský areál v soukromých rukách, část slouží k bydlení. Vlastníkem je **Ak.arch.Pavel Pírk**, mlýn **sám zrekonstruoval**, ve věži se dokonce zachovalo původní vnitřní mlýnské ústrojí.

Je škoda že tento výjimečný objekt zůstává téměř ukryt před zraky veřejnosti. Myslím že jenom pojmenovat přilehlou ulici **U Starého mlýna** je trochu málo. Ostatně mlýn není jediný kdo zůstává stranou pozornosti. Židovský hřbitov , synagoga, zámek, správcovský dům Lichtensteinského panství, parostrojní pivovar, sokolovna a možná by se našla další místa co by si zasloužila větší pozornost zdejší městské části k jejich propagaci.

V mezích možností jsme se na opravený mlýn podívali a jen pár metrů odsud začíná ulice Za Pivovarem. Tak na jejím konci ten pivovar musí být, bylo by škoda se nepodívat v jakém je stavu, vždyť byl založen již v roce 1705..

Přesto že zdejší **parostrojní pivovar** získával zlaté medaile na výstavách jako byla ta Jubilejní v roce 1891, tak jej potkal stejný osud jako mnoho podobných malých kdysi úspěšných firem u nás. V roce 1949 byl nastupujícím režimem stávajícím vlastníkem **zabaven (znárodněn)**, výroba zrušena a budovy ponechány osudu do roku 1991. Po té byl potomkům vlastníků vrácen v restituci jako ruina.

Ti ho v rámci možností začali opravovat. Po třidvaceti letech postupných oprav obnovili v roce 2014 výrobu piva. Vaří se tu **tři druhy ležáků „Alois“** a tmavý **speciál „Porter“** všechny druhy se dodávají do blízké Pivovarské restaurace.

Pivo Alois je pojmenováno po **Aloisi Tichém** posledním pronájemci a následném majiteli pivovaru.

Na již z větší části opravené budovy pivovaru jsme se od vchodu podívali, nějaká ochutnávka vzorků piva se od majitelů neobjevila, omluvou snad může být že o nás nevěděli, tak nezbyvá než ochutnat v Pivovarské restauraci.

Opouštíme pivovar ulicí **K Sokolovně**. Názvy ulic jsou v Uhříněvsi docela dobrým vodítkem pro turisty. Zdejší sokolovna rozhodně stojí za zastavení.

Tělocvičná jednota **Sokol Uhřetěves** byla založena již v **roce 1891**. Ke cvičení se sokolové tak jako v mnoha dalších městech scházeli v sálech místních hostinců. První malou sokolovnu si pořídili již v roce 1896 museli na ni sehnat 7,5 tisíce zlatých. Tuto nejnovější před kterou dnes stojíme a neustále uhýbáme autům přesto že jsme ve slepé ulici, postavili v roce 1931. Dnes vypadá jako by byla postavena nedávno, nepochybně je po rekonstrukci.

Navíc sokolovna je propojena s divadlem **U 22** které k ní bylo přistavěno v roce 2009. Vznikl tak multifunkční areál který **od roku 2014 spravuje Dům dětí a mládeže**.

Závěr našeho malého čtvrtěčního výletu je v parčíku před náměstím bratří Jandusů, před domem uhřetěveského rodáka, malíře a loutkáře **Ota Bubeníčka**. V tomto domě se v roce 1871 narodil, dál žil a tvořil až do roku 1932. Zbytek života prožil na táborsku v Mladé Vožici. **Zemřel v r. 1962 v krásných 90. letech.**

Ota Bubeníček byl vynikající malíř, krajinář ovlivněný při studiích malířství na akademii výtvarných umění Juliem Mařákem a Antonínem Slavičkem, byl také **úspěšným loutkohercem** a zakladatelem několika loutkových a maňáskových divadel.

V Kolovratech a Uhříněvsi 7. března 2019.

Výlet a foto kroniku připravil a napsal Mirek Bernát